

Pred odvzemom krvi se testiranec praviloma sreča z zdravnikom, s katerim se pogovori o poteku in pomenu testa. V laboratoriju mu na običajni način odvzamejo vzorec krvi, ki je poslan v ustrezen laboratorij. Rezultati so znani v nekaj dneh. Preveri pri zdravniku, kdaj bodo rezultati na voljo in kako rezultate izveš!

Testiranje je pogosto potrebno ponoviti čez nekaj mesecev. Vzrok je diagnostično okno.

Medicinsko osebje (zdravniki, medicinske sestre) je zavezano k poklicni molčečnosti, zato vaš obisk ambulante in rezultati testa ostanejo med vami in zdravstvenimi delavci.

Kako izgleda testiranje na Infekcijski kliniki v Ljubljani?

Na Infekcijski kliniki v Ljubljani poteka brezplačno in anonimno testiranje vsak ponedeljek med 12:00 in 14:00 v ambulanti 4 v pritličju klinike.

1) Najprej se postaviš pred ambulanto 4 in počakaš, da prideš na vrsto.

2) Med čakanjem izpolniš poseben vprašalnik, kjer odgovoriš na naslednja vprašanja:

- kdaj se je zgodil rizični kontakt?
- kakšen kontakt je to bil (spolni odnos, vbod z iglo, drugo)?
- ali si se že kdaj testiral in kdaj?
- ali si imel kakšno drugo spolno prenosljivo bolezen?

3) Ko prideš na vrsto, vstopiš v ambulanto. Tam te čaka zdravnik s katerim gresta skupaj skozi vprašanja. On ti vse lepo razloži. Tu imaš priložnost vprašati vse, kar te zanima. Zdravnik ti napiše napotnico za testiranje. Če se hočeš testirati anonimno, to poveš tukaj zdravniku!

Kako poteka testiranje?

Zadnjič posodobljeno Nedelja, 26. oktober 2008 16:12

---

4) Potem greš k administratorki (v avli, 15 metrov od ambulante št. 4), kateri daš vse papirje, ki ti jih je dal zdravnik in potrjeno zdravstveno kartico. Če se testiraš anonimno in si to prej povedal zdravniku, ti kartice ni treba dati. Administratorka ti nato da papirje za testiranje, s katerimi greš v laboratorij takoj za vogalom.

5) V laboratoriju ti vzamejo kri.

6) Tvojo kri pošljejo in pregledajo na Inštitutu za mikrobiologijo.

7) V četrtek izveš rezultate na istem mestu in pri istem zdravniku.

Negativni izvid je takšen:

Testi za dokazovanje okužbe s HIV

Obstajata dve osnovni skupini testov: testi, ki dokazujejo prisotnost protiteles v krvi in testi, ki dokazujejo prisotnost samega virusa oz. njegove RNA v krvi (viral load). Vsak test ima svoje značilnosti in prednosti.

A) Dokazovanje protiteles v krvi

Dokazovanje protiteles v krvi je najpogosteje uporabljena metoda za ugotavljanje okužbe (presejalni testi). Slaba lastnost je diagnostično okno, ki lahko traja tudi 3 mesece (protitelesa se v tem času pojavijo v >95% okuženih). V 6 mesecih po okužbi se pojavijo protitelesa pri >99% okuženih. Testiranje je zato potrebno ponoviti čez 3-6 mesecev, zlasti v primerih kadar imamo v anamnezi nedavno tvegano obnašanje. Diagnostični postopek poteka v več korakih:

1. Odvzem krvi

2. Testiranje krvi na protitelesa proti HIV z dvema presejalnima testoma (ELISA testi), različnih metod. Na Mikrobiološkem inštitutu v Ljubljani pri presejalnem testiranju uporabljajo poleg ugotavljanja protiteles tudi določanje posebne beljakovine, ki je sestavni del virusa (p-24 antigen)

3. V primeru jasne nereaktivnosti je pacient negativen.

4. V primeru reaktivnosti (tudi delne, le v enem testu), naredimo takoj, brez ponavljanj presejalnih testov, dodatno testiranje z dvema različnima potrditvenima testoma Western blot (eden specifičen za HIV-1, drugi za HIV-2) ter Immunoblot.

5. Če sta oba testa jasno negativna je pacient negativen.

6. Pozitiven Western blot pomeni, da je pacient okužen s HIV.

Testi za slino

Testi za dokazovanje okuženosti s slino so zanimivi zato, ker je način odvzema hiter, lahek, cenovno ugoden in uporabniku prijaznejši. Izvede se tako, da se preiskovancu za 2 minuti v usta položi posebno pripravljen tampon. Tampon se nato primerno shrani in pošlje v laboratorij. Tam v vsebini tampona ugotavljajo prisotnost IgG protiteles proti HIV, ki so v slini celo višje kot v plazmi. Metoda dobra in natančna.

Testi za domačo uporabo:

Na trgu so že na voljo hitri test Home Access Express testi za 40\$. Uporabnik se z lanceto zbode sam in kapljo krvi na filtrirnem lističu v posebni embalaži pošlje v laboratorij. Rezultati so znani v 3-7 dneh po telefonu. Senzitivnost in specifičnost testa sta dobri.

Možno je tudi dokazovanje protiteles v urinu in vaginalnih izločkih (pri žrtvah posilstva), vendar oba testa lahko izvaja le medicinsko osebje.

B) Testi za dokazovanje virusa v krvi

V krvi lahko z več metodami dokazujemo tudi prisotnost samega virusa. Posebno mesto med omenjenimi testi ima kvantitativni test plazemske HIV RNA (viral load).

Uporaben je v:

- diagnostiki akutnega HIV sindroma (velike koncentracije HIV RNA, ko protitelesa ponavadi še niso prisotna)
- za prognozo kroničnega poteka bolezni
- verjetnost prenosa (kužnosti obolelega)
- za spremljanje učinkovitosti zdravljenja (takoj po uspešni uvedbi zdravljenja pride do opaznega padca koncentracije virusa, ob pojavu odpornosti virusno breme ponovno naraste)